

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Технології упакування товарів і тара»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Флока Людмила Валеріївна

к.с.-г.н., доцент,

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-099-95-33-287
Електронна адреса	flokaliudmyla@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань щодо властивостей пакувальних матеріалів і тари, способів упакування товарів різних груп, умов оптимального використання пакувальних матеріалів і тари, необхідних для успішної діяльності виробничих та торговельних підприємств у сучасних умовах господарювання
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні заняття: словесні методи навчання (пояснення, розповідь, бесіда); наочні методи навчання (майндмепінг, інфонографіка); практичні заняття (письмові завдання, виконання тестів, творчі роботи), виїзні заняття; самостійна робота студентів поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з матеріалознавства та основ технологій виробництва товарів, технічного регулювання
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР08. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних структур. ПР14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній діяльності.	ЗК02. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК09. Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК04. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Роль пакувальних матеріалів і тари у торгівлі, їх класифікація, стандартизація та уніфікація		
Тема 1. Роль пакувальних матеріалів і тари	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему «Нешкідливість тари та упаковки» за узгодженим із викладачем типом тари. Охарактеризувати ринок тари та пакувальних матеріалів
Тема 2. Класифікація, стандартизація та уніфікація тари для споживчих товарів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота	Розкрити питання щодо кратності обігу тари. Підготувати теоретичний матеріал щодо основних завдань комплексної стандартизації і уніфікації
Модуль 2. Основні види тари та особливості упакування товарів		
Тема 3. Дерев'яна, тара	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Надати характеристику та вказати шляхи використання сухотарних і заливних дерев'яних ящиків. Підготувати доповідь на тему: «Конструктивні особливості і класифікація дерев'яної тари».
Тема 4. Паперова, картонна та м'яка тара	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Надати характеристику та навести приклади використання паперової та картонної тари для фасування продовольчих товарів. Підготувати доповідь на тему: «Види та особливості м'якої тари з полімерних і текстильних матеріалів».
Тема 5. Полімерна тара	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Описати способи художньо-декоративного оформлення полімерної тари. Підготувати доповідь «Особливості маркування полімерної тари».
Тема 6. Скляна тара	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Описати особливості виробництва скляної тари. Підготувати доповідь «Шляхи поліпшення експлуатаційних властивостей скляної тари, призначеної для упакування харчових продуктів та непродовольчих товарів».
Тема 7. Металева тара	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Описати елементи маркування металевої тари. Надати характеристику металевої тари, призначеної для упакування непродовольчих товарів
Тема 8. Особливості	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення	Підготувати теоретичний матеріал щодо упакування продуктів рослинного

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
технологій упакування харчових продуктів та непродовольчих товарів	матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота	походження. Підготувати доповідь «Упакування квітів».

Інформаційні джерела

- Верхівкер Я.Г. Товарознавство споживчих товарів. Упакування. Митне оформлення: практикум. – Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2021. – 520 с.
- Войтенко С. О., Рудник Л. В., Сафронов О. В., Цуманек Я., Якуцевич С. Етикетка: як виготовити? / Під ред. д-ра техн. наук, проф. Е. Т. Лазаренка. — Київ: ІАЦ «Упаковка». — 2017. — 184 с.
- Губа Л. М. Товарознавство (пакувальні матеріали і тара): навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. М. Губа, І. В. Шурдук. – Полтава: ПУЕТ, 2015. – 201 с.
- ДСТУ ISO 780-2001. Пакування. Графічне маркування щодо поводження з товарами: [Чинний від 2001-07-01]. Київ: 2001. – 6 с
- Завгородня В. М. Товарознавство пакувальних матеріалів: Навч. посібник / В. М. Завгородня, І. В. Сирохман. – Львів: Вид-во Львів. комерц. академії, 2009. – 200 с.
- Кривошей В. М. Упаковка в українських реаліях (2-ге вид.): навч.-метод. посібник / В. М. Кривошей. — Київ: ІАЦ «Упаковка», 2023. — 356 с.
- Лебединець В. Т. Пакувальні матеріали і тара: конспект лекцій / уклад. В. Т. Лебединець. — Львів: Вид-во Львівського торговельно-економічного ун-ту, 2022. — 138 с.
- Летута Т. М., Татар Л. В. Пакувальні матеріали і тара: курс лекцій. – Харків: ДБТУ, 2023. – 162 с.
- Осика В. А. Пакувальні матеріали і тара: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 372 с.
- Основи матеріалознавства. Тара та упакування [Навч.-метод. посібник] — Київ: НУХТ, 2024. — 148 с.
- Речун О. Ю. Товарознавство пакувальних матеріалів та тари / Методичні рекомендації. – Київ: ЛНТУ, 2023.
- Сирохман І. В., Завгородня В. М. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари: підручник 2-ге вид. Київ: Центр учбової л-ри, 2019. 616 с.
- Соколенко А. І., Костюк В. С. Пакувальні матеріали та їх фізико-хімічні властивості: підручник / А. І. Соколенко, В. С. Костюк. — Київ: Видавничий дім «Кондор», 2024. — 400 с.
- Фізико-хімічні властивості пакувальних матеріалів [Текст]: навч. посібник / В. С. Костюк, А. І. Соколенко, К. В. Васильківський, [та ін.]. – Київ: Кондор, 2013. – 402 с.

Додаткові

- Біловодська О.А., Клісінські Я.С., Молибог М.А. Упакування в процесі інноваційної діяльності як складова управління розподілом товарів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2016_4_31_42.pdf.
- Завгородня В. М., Сирохман І. В., Демкевич Л. І. Тара і упакування продовольчих товарів: Навчальний посібник. — Львів: Видавництво ЛКА, 2014. — 256 с.
- Кривошей В. М. Упаковка в нашому житті. — Київ: ІАЦ «Упаковка». 2020. — 160 с.
- Назаренко Л. О. Товарознавча експертиза тари і пакувальних матеріалів: текст лекцій / Л. О. Назаренко. – Полтава: ПУЕТ, 2012. – 89 с.
- Приліпко Т. Сучасні пакувальні матеріали та їх екологічна характеристика [Текст] / Т. Приліпко // Продовольча індустрія АПК. – 2011. – №4. – С.32-34.
- Регей І.І. Оцінка ефективності використання пакувальних матеріалів (на прикладі виробництва споживчого картонного пакування) / І.І. Регей, О. І. Млинко // Упаковка. – 2012. – № 1. – С. 34-36.
- Сергієнко В. На основі полімерних плівок // Харчова і переробна промисловість. — 2018. — № 5. — С. 33—34.
- Телетов О.С., Шатова В.М. Упаковка як об'єкт інноваційного маркетингу [Електронний ресурс]. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2014_2_11_20.pdf.
- Bermúdez-Aguirre D. Innovative Food Packaging and Processing Technologies: Present and Future. – Academic Press, 2024. – 690 p.
- FAO. 2024 Food Outlook - Biannual Report on Global Food Markets: 2024. Food Outlook, 1. Rome. URL: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/CA9509EN.pdf>.
- Gaikwad K. K., Singh S. Novel Packaging Systems for Fruits and Vegetables. – 2024. – 326 p.

12. Sensor solutions for Packaging Systems (2025). URL: https://www.leuze.com/media/assets/dv007_144dpi_geschuetzt_pdf/SEG_Industry_Information_packaging_tecnology_2025-05_EN_144dpi.pdf.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.
3. Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ: <https://lms.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=4268>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultatuv-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-2): обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	20
Модуль 2 (теми 3-8): обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Підсумковий контроль: екзамен	40
Разом:	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь у науковому гуртку	10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни